Esimerkki

Työntekijän kokonaisveroprosentti on 24. Seuraavana vuonna verotus kevenee yhdellä prosenttiyksiköllä, mutta samalla kuluttajahinnat nousevat 2,4%. Jos bruttopalkka pysyy ennallaan, miten muuttui työntekijän reaalinen nettopalkka? Kuinka monta prosenttia palkankorotuksen on oltava, jotta reaalinen nettoansio

- (a) pysyisi ennallaan
- (b) nousisi 3,0 %?

Ratkaisuehdotus

Olkoon a alkuperäinen bruttopalkka, jolloin alkuperäinen nettopalkka on 0,76a. Jos nimellinen bruttopalkka pysyy ennallaan, seuraavana vuonna käteen jää 0,77a. Koska kuluttajahinnat ovat tulleet 1,024-kertaisiksi, uusi reaalinen nettopalkka on 0,77a/1,024=0,7519531a. Tämän osuus alkuperäisestä reaalisesta nettopalkasta on

$$\frac{0,7519531a}{0,76a} = \frac{0,7519531}{0,76} = 0,989412,$$

eli nettopalkka on pienentynyt noin 1,06 prosenttia.

Tulkoon sitten uusi palkka k-kertaiseksi, eli olkoon uusi palkka ka. Tällöin uusi nettopalkka on 0,77ka ja vastaava reaalinen nettopalkka 0,77ka/1,024.

Jos reaalinen nettopalkka on sama kuin ennen muutoksia, niin

$$\frac{0,77 \cdot ka}{1,024} = 0,76a$$

eli

$$k = \frac{1,024 \cdot 0,76a}{0,77a} = \frac{1,024 \cdot 0,76}{0,77} = 1,010701$$

Siis palkankorotuksen pitäisi olla

$$1,010701 - 1 = 0,0107013 \approx 1,07 \%.$$

(b) Jos reaalinen nettopalkka on 3,0 % suurempi kuin alussa, niin

$$\frac{0,77 \cdot ka}{1,024} = 1,03 \cdot 0,76a$$

 $_{\rm eli}$

$$k = \frac{1,024 \cdot 1,03 \cdot 0,76a}{0,77a} = \frac{1,024 \cdot 1,03 \cdot 0,76}{0,77} = 1,041022$$

Siis palkankorotuksen pitäisi olla

$$1.041022 - 1 = 0.04102234 \approx 4.1 \%$$
.